

MEŽA KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS Nr.5.

Sēde notiek 2000.gada 20.novembrī, Rīgā.

Sēdi vada: Zemkopības ministrs A. Slakteris.

Piedalās:

Konsultatīvās padomes locekļi –A.Ozols, I.Baumanis, J.Birģelis, A.Cunskis, A.Domkins, E.Grandavs, V.Līdaka, J. Priednieks, U. Rotbergs, M. Strazds, R.Strīpnieks, Ē. Zaķis O.Žvagiņš;
A. Plezers – asociācija “Latvijas koks” (J.Biķa vietā);

N. Strūve – Meža resursu un meža ekonomikas departaments;
J. Liepa – Meža resursu un meža ekonomikas departaments;
A.Nābels-Šneiders – Meža politikas un stratēģijas departaments;
Nepiedalās: L. Līpiņš, H.Jordāns, A.Prodnieks;
Preses pārstāvji: A. Drīliņš - laikraksts "Diena";
A. Lediņš – laikraksts “Meža Vēstis”;
A.Jaunbelzere – laikraksts “ Lauku Avīze”.

Protokolē: A. Grasmane.

Darba kārtība:

1. 16.10.2000. MKP sēdes protokola apstiprināšana.
2. MK noteikumu projektu izskatīšana:
  - 2.1. Meža monitoringa veikšanas kārtība. Ziņo N. Strūve.
  - 2.2. Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā. Ziņo N. Strūve.
  - 2.3. Noteikumi par meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem. Ziņo J.Liepa.
  - 2.4. Koku ciršanas maksimālais apjoms valsts mežos. Ziņo O.Žvagiņš.
3. Konceptuāls jautājums - Meža attīstības fonds. Ziņo J.Birģelis.
4. Citi jautājumi.

1. 16.10.2000. MKP sēdes protokola apstiprināšana.

Nolēma:

Apstiprināt 16.10.2000. MKP sēdes protokolu.

2. MK noteikumu projektu izskatīšana:

2.1. Meža monitoringa veikšanas kārtība. Ziņo N. Strūve.

Ē. Zaķis

Priekšlikums 7.punktu papildināt paredzot arī izdalīšanas un informēšanas kārtību.

A.Ozols

Izdalīšanas kārtību nosaka ES normas.

Nolēma:

Virzīt šo noteikumu projektu uz Valsts sekretāru sanākumi.

2.3. Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā. Ziņo N. Strūve.

O.Žvagiņš

Priekšlikums papildināt noteikumu projektu ar divām normām:

1. Ja vienā mežaudzē tiek plānotas vairākas kailcirtes, tad minimālajam attālumam starp cirmsmām jābūt 90 metri. 2. Ja mežaudzi paredzēts nocirst galvenajā cirtē vairākos paņēmienos, tad katrs nākamais cirtes paņmiens uzsākams ne ātrāk kā 5 gadus pēc iepriekšējā galvenās cirtes paņmienu izpildes.

I.Baumanis

Attiecībā uz ģenētisko resursu saglabāšanu 7.punktā - kā paredzēts saglabāt ģenētiskos resursus?

N.Strūve

Noteikumos ir minēta prasība.

O.Žvagiņš

Līdz šim noteiktie īpaši aizsargājami iecirkņi (ĪAI) tiks aizsargāti Aizsargjoslu likuma ietvaros, ar mikroliegumu noteikumiem un Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējās aizsardzības un izmantošanas noteikumos. Taču pastāv vesela virkne ĪAI, kuri šajā sadalījumā neietilpst. Līdzšinējā praksē tie tika izdalīti pēc vienas vērtības, nevis veikta vispārēja analīze. Tādēļ, vienīgais veids, kā nodrošināt pāreju, ir izvērtēt visus līdz šim izdalītos ĪAI. Ja līdz šim izdalītie ĪAI netiek paredzēti aizsargāt kā mikroliegumi, Aizsargjoslu likuma ietvaros vai Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējās aizsardzības un izmantošanas noteikumos - šajā brīdī MK vajadzētu pieņemt lēmumu par to statusa noņemšanu uz inventarizācijas pamata. Aicinu nenoteikt 2003. gadu, bet atstāt to neterminētu.

M.Strazds

Termiņš ir jānosaka. Divos gados inventarizāciju veikt nav iespējams, trijos gados ir iespējams, ja ir līdzekļi. Tos ir iespējams dabūt no ES projektiem. Priekšlikums 8. punktu papildināt - kokus atstāt grupās visās cirmsmas platībās.

J.Priednieks

Atbalstu Žvagiņa kunga priekšlikumu par papildinājumiem. Galvenais satraukumu avots bija par to, ka tiks likvidēta agrākā sistēma, un nav nekādas garantijas, ka tiks inventarizēts tas, kas tika sargāts līdz šim. Uzskatām, ka ir sašaurināta atsauce uz Meža likumu. Iesakām atsaukties uz visiem pantiem, kur ir minētas dabas aizsardzības normas. Atceļot 1994.gada lēmumu par meža kategorijām un īpaši aizsargājamiem iecirkņiem, vairs nekur neparādās termins "saudzējamie meži". Tie agrāk izdalītie iecirkņi, kas nav minēti dabas aizsardzības noteikumu projektā automātiski zaudēs spēku 2003.gadā. Kategoriski nepiekrītam aizsargājamo zonu režīmam gar ūdeņiem un mitrziem, jo Meža likumā ir skaidri pateikts, ka tās ir aizsargājamas zonas. Un šīs zonas nemainīgas prasa atstāt arī MK apstiprināta Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības programma.

A.Ozols

Vajadzētu terminēt datumu un nosacījumus, kurus minēja Žvagiņa kungs. Terminēto datumu varētu nolikt arī 2005. gadu un pievienojam nosacījumu - gadījumā, ja inventarizācija ir veikta, tad tiek sniegts priekšlikums MK un nosacījums tiek izmainīts ātrāk.

A.Cunskis

Ja tiks veikta inventarizācija, un tur nebūs šo vērtību, vai tad MK noteikumos tiks piestādīts kāds saraksts, kuriem iecirkņiem ir noņemts statuss?

O.Žvagiņš

MK būs jādod rīkojuma projekts par statusa noņemšanu, kur būtu saraksts ar konkrētiem kvartāliem un nogabaliem. Aicinu saglabāt šo normu par iespēju noņemt statusu tad, kad daļa inventarizācijas ir veikta.

R.Strīpnieks

Šobrīd noslēguma jautājumi ir tādā redakcijā, kādā tie darba grupā nav atrunāti. Šis teksts ir orientēts uz kompromisu, līdz ar to es akceptēju to, kas ir bijis minēts iepriekš, bet mēs nerunājam teorētiski. Runa ir par konkrētiem 19 punktiem, kas apraksta konkrētus 19 kritērijus, par to, kur aizliegt galveno cirti un, kur aizliegt kailcirti.

A.Ozols

Tā kā konceptuālu iebildumu nav, tad priekšlikums darba grupai sanākt un redakcionāli vienoties, un sastādīt protokolu, virzīt šo noteikumu projektu uz Valsts sekretāru sanākumi.

J.Priednieks

Lūgums pievērst uzmanību Žvagiņa kunga jautājumam. Vairāki citi likuma normatīvie akti, tajā skaitā Mikroliegumu noteikumi, jau drīz tiks izskatīti Ministru kabineta komitejas sēdē. Līdz šim nav bijuši oficiāli ieteikumi iekļaut papildus biotopus. Tad vēl būtu jāinformē lielāko pilsētu domes Labklājības un Kultūras ministrijas, kuru pakļautībā atrodas teritorijas, kur līdz šim bija ierobežojumi atbilstoši 1994.gada noteikumiem.

A.Ozols

Noteikumos būs jāiekļauj vēl viena norma. Līdz šim zaļo zonu izdalīšanu pilsētā noteica noteikumi nr. 132. Meža likumā šāda deleģējuma nav, taču šāds deleģējums ir Aizsargjoslu likumā. Mums ir jāiekļauj šī norma šajos noteikumos, pārņemot to, kas jau ir noteikts noteikumos nr.132. Saimnieciskās darbības aprobežojumi ir pievienoti tādēļ, ka ĪAI saimnieciskās darbības aprobežojumi nebija noteikti visiem MK līmenī. Lai uzliktu trešajai personai šos aprobežojumus, tiem ir jābūt noteiktiem vismaz ar MK noteikumiem.

A.Slakteris

Par izteiktajiem komentāriem jāvienojas darba grupā.

Nolēma:

Izskatīt izteiktos priekšlikumus darba grupā un virzīt šo MK noteikumu projektu uz Valsts sekretāru sanākumi.

2.2. Noteikumi par meža ieaudzēšanu un plantāciju mežiem. Ziņo J.Liepa.

O.Žvagiņš

14. punktā tiek runāts par koku ciršanu meža zemēs. Būtu lietderīgi nevis atsaukties uz noteikumiem, bet pievienot tabulas ar šķērslaukumiem.

V.Līdaka

Tabulas varam likt, jo tie ir 50% no noteiktā kritiskā šķērslaukuma.

Nolēma:

Pievienot šim MK noteikumu projektam koku skaita uz hektāra un mežaudzes šķērslaukumu tabulas un virzīt to uz Valsts sekretāru sanākumi.

2.4. Koku ciršanas maksimālais apjoms valsts mežos. Ziņo O.Žvagiņš.

MKP locekļiem ir iesniegti divi projekti, no kuriem viens ir pēc Moisejeva algoritma aprēķinātais apjoms hektāros un kubikmetros sadalījumā pa valdošajām koku sugām, ko atļauts nocirst galvenajā cirtē piecos gados valsts mežos. Otrs - pēc Moisejeva algoritma aprēķinātais apjoms hektāros un kubikmetros sadalījumā pa valdošajām koku sugām, ko atļauts nocirst galvenajā cirtē piecos gados valsts mežos priedei, eglei, ozolam, osim, bērzam, melnalksnim, izrēķinot cirsmu pēc vecuma, noteiktais koku ciršanas maksimālais apjoms apsei.

M.Strazds

Jautājums - kas nav iekļauts šajos aprēķinos?

O.Žvagiņš

Visas platības, kurās ir aizliegta galvenā cirte.

J.Priednieks

Vai veicot aprēķinus tika ņemts vērā, ka pašlaik ir spēkā aizsargājamie un saudzējamie meži?

O.Žvagiņš

Aizsargājamie un saudzējamie meži kā tādi - nav. Bet ir meži, kuros ir aizliegta galvenā cirte. Un šie meži ir ņemti vērā.

J.Priednieks

Te bija domātas lielās platības, ko aizņem jūrmalas aizsargjosla ārpus 300 m zonas.

O.Žvagiņš

Tur galvenā cirte ir aizliegta. Bet intensitāti citām cirtēm nevaram izrēķināt, jo galvenā cirte tiek kontrolēta pēc diviem parametriem, kas nozīmē - ja kādā audzē var izcirst tikai 25% no krājas, tad saskaņā ar koku ciršanas noteikumiem, kā faktiski izcirstā platība tiek uzskaitīta 25% no platības. Un šī platību summa tiek iekļauta kontrolē.

J.Priednieks

Aprēķins ir veikts 5 gadiem. Vai ir paredzēts regulēt svārstības starp gadiem?

O.Žvagiņš

Teorētiski tāme var svārstīties laikā un telpā. Likums nosaka, ka tā var svārstīties laikā. Otrkārt, tāme ir maksimāli pieļaujama izciršanas apjoms. Administrēšanas procedūra varētu būt tāda, ka šobrīd VAS "LVM" un pārējiem mežu apsaimniekotājiem ir iesniegts projekts ar lūgumu sagatavot projektu pa mazākām vienībām pa mežniecībām. Un tad, kad būs beidzies saimnieciskais gads, redzēsim, cik faktiski ir izcirsts, un kāds ir atlikums atlikušajam periodam. Kontrole notiks pēc izcirstā, pēc cirsmu apsekošanas datiem. Ir viena problēma - ja piektajā gadā notiek kaitēkļu savairošanās, vai nebūtu lietderīgi iekļaut šādu normu: gadījumā, ja kaitēkļu, slimību vai citu iemeslu dēļ ir nepieciešams palielināt galvenās cirtes apjomus, tad pēdējā gadā tas ir darāms samazinot apjomu par attiecīgu daudzumu nākošajiem 5 gadiem. Jo nav skaidrs, kas notiks, ja būs jācērt, bet nedrīkstēs cirst.

A.Ozols

Likumdevējs ir deleģējis MK noteikt ciršanas apjomu uz 5 gadiem, bet nav deleģējis to, cik bieži tas būtu jādara. ZM var griezties MK ar priekšlikumu pārskatīt nākošo periodu ņemot vērā jau notikušo stihisko nelaimi. Attiecīgajā gadījumā ir steidzīgi jā sagatavo priekšlikums.

R.Strīpnieks

Par ko īsti diskutējam - par aprēķinu vai par MK noteikumiem "Koku ciršanas apjoms valsts mežos"? Aprēķins ietver tikai skaitļus, kas ir korekti izdarīts no VMD puses. "LVM" nav iebildumu par aprēķiniem, bet kā tie tiks administrēti?

O.Žvagiņš

Jautājums - vai tiks noteikts maksimālais ciršanas apjoms kā tabula sadalījumā pa rajoniem un apsaimniekotājiem? Jo pretējā gadījumā nav skaidrs, kā tiks procesuāli risināts sadalījums starp apsaimniekotājiem, sadalījums starp rajoniem.

A.Ozols

Varētu dot šo tabulu, ja tas ir vajadzīgs. Bet tas nav prasīts.

O.Žvagiņš

Bet nav arī aizliegts. Attiecībā uz apsi notika diskusija, kurā LDF un LOB, satraucoties par iespējamo dabas vērtību degradāciju, uzskatīja, ka šo vērtību nevajadzētu palielināt. Tā kā VMD nav lēmuma pieņēmis, tad mēs sagatavojām abus variantus.

A.Cunskis

Vai ir labi uzkrāt pāraugušās apses? Tad tiek iegūta neproduktīvāka koksne, un, otrkārt, tās platības varētu tikt aizstātas ar kvalitatīvāku koku sugu.

J.Priednieks

Liels procents no pāraugušajām apšu audzēm ir atslēgas biotopi, kas būs jā aizsargā atbilstoši Mikroliegumu noteikumiem. Un pat, ja mēs to noteiksim, tad nāksies iepriekš iecerēto tāmi samazināt. Apsēm pašreiz nav tirgus vērtības, un runājot par mežizstrādātājiem apšu ciršana nes zaudējumus. Ja tām izdalītu mikroliegumus atslēgas biotopu dēļ, daudzās vietās egles ir otrajā stāvā. Un tas pilnībā ir savienojams ar dabas aizsardzības mērķi - šī otrā stāva egles izciršana, kas varētu dot lielāku ekonomisko ieguvu nekā apses izciršana. Ir interese par vairāku Eiropas nozīmes aizsargājamo teritoriju izdalīšanu Jēkabpils rajonā, Līgatnes virsmežniecībā attiecībā uz apsi.

M.Strazds

Toreizējā sēdē es atturējos un teicu, ka man nav sava viedokļa par apšu jautājumu. Bet man ir viedoklis par to, ka pašreiz koku ciršanas intensitāte pārsniedz to, ko Latvija var atļauties. Priekšlikums ir samazināt priedes ciršanas intensitāti, jo to cērt visvairāk.

R.Strīpnieks

O.Žvagiņa kunga piedāvātie aprēķini nav uzskatāmi par plānu. Aicinu atbalstīt variantu ar lielāko apšu izciršanas apjomu. Jo ciršanu ierobežo mikroliegumu noteikumi, dabas aizsardzības noteikumi un arī atslēgas biotopi, kuru inventarizācija notiek jau šogad, un nākošgad notiks jau lielākos apjomos. Mums ir gan normatīvi, gan brīvprātīgi uzņemti saimnieciskās darbības aprobežojumi, kas sargā bioloģisko daudzveidību valsts mežos.

J.Priednieks

Lūgums VAS "LVM" veikt izskaidrojošu darbu reģionālās struktūrās. Jo mums ir ziņas, ka zemākajos līmeņos tiek vākti m³.

U.Rotbergs

Gribu atgādināt, ka mums ir vēl viens ierobežojumu līmenis - tas ir brīvprātīga sertifikācija, ko VAS "LVM" veiks savos mežos.

O.Žvagiņš

Vai VAS "LVM" paredz pirmscirsmu fonda gatavošanā šīs platības inventarizēt? Tai skaitā arī apšu audzes.

R.Strīpnieks

Jā.

O.Žvagiņš

Tas nozīmē, ka ir mehānisms, kas nodrošina to, ja vērtības tur ir, tad tās netiek nocirstas.

R.Strīpnieks

Visas kailcišu platības tiek inventarizētas ar atslēgas biotopu inventarizācijas metodikas palīdzību. Starp VAS "LVM" un VMD ir vienošanās par sadarbību šo platību inventarizēšanā.

J.Priednieks

Bez papildus nosacījumu pieņemšanas mēs neuzskatām par iespējamu piekrist šo noteikumu virzīšanai. Galvenais iemesls ir, ka kopšanas un sanitārās cirtes briestaudzēs un vecākās audzēs nav paredzēts ieskaitīt tāmē, un tas dod iespēju izcirst ievērojamus lietkoksnas apjomus vai nu īsi pirms galvenās cirtes vecuma, vai arī vecākās audzēs. No valsts interešu viedokļa - būtu svarīgi sekot, - kas notiek ar apjomiem visos mežos. Ja ļaujam privātos mežos cirst bez reālā pieauguma - vai nebūtu lietderīgi piebremzēt šo darbību valsts mežos? Kritiskais jautājums: nupat ir pieņemti jauni koku ciršanas noteikumi, tai skaitā par kopšanu. Ir pamats uzskatīt, ka tas varētu samazināt vidējo krāju galvenās cirtes vecumā.

A.Ozols

Starpība starp veco un jauno normatīvo bāzi ir tāda, ka tagad ir noteikts minimālais šķērslaukums, kurš nosaka vērtību, līdz kurai mežu var izretināt. Briestaudzē nevar izcirst koku krājas daļu tā, lai sabojātu mežu ievērojot šos noteikumus. Otrs, ja arī visi mežīpašnieki 10 gadus pirms galvenās cirtes vecuma sasniegšanas izretinās mežu, bet nepārsniegs minimālo šķērslaukumu, tas neietekmēs galvenās cirtes aprēķinus hektāros. Tāpēc, strādājot pie jaunā Meža likuma, mēs piedāvājam veikt aprēķinu hektāros.

R.Strīpnieks

Šie noteikumi attiecas uz valsts mežiem.

A.Slakteris

Visi priekšlikumi un iebildumi ir izskatīti un, ja arī Priednieka kungs konceptuāli neiebilst, tad virzām tos tālāk.

J.Priednieks

Gribētu, lai manis izteiktās piezīmes tiktu atzīmētas.

Nolēma:

Virzīt šo noteikumu projektu ar lielāko maksimālo ciršanas apjomu apsei uz Valsts sekretāru sanāksmi.

Koncepcija "Par Meža attīstības fonda izveidošanu". Ziņo J.Birģelis

A.Slakteris

Jāizdiskutē, ko MKP atbalsta kā vispieņemamāko variantu.

M.Strazds

Šodien diskutējām par nepieciešamību veikt dabas aizsargājamo teritoriju inventarizāciju, kam noteikti būtu jāatspoguļojas pozīcijā pie meža zinātniskās izpētes. Otrkārt, meža taksācija un ierīcība ir pārsvarā saimnieciska interese, īpaši tagad, kad meži tiek sertificēti, projekts netiek prasīts. Varbūt, ka šajā pozīcijā varētu tikt apzināts, ka tas ir vajadzīgs. Lai gan tas nav Meža likuma deleģējums, tomēr šajā fondā vajadzētu paredzēt iespēju kompensēt vai atpirkt zemi no meža īpašniekiem, lai varētu risināt kritiskus ar dabas aizsardzību saistītus jautājumus.

A.Slakteris

Atbildot Strazda kungam, par jūsu priekšlikumu notika diskusijas Saeimā pieņemot Meža likumu, un tika panākta vienošanās šo normu neiekļaut.

J.Birģelis

Ja būs sabiedrības prasība par īpašumu atpirkšanu vai kompensāciju, tad vēlāk likumu var mainīt. Tagad ir svarīgi izlemt - būs vai nebūs Meža attīstības fonds.

M.Strazds

Vai ZM nevar šo jautājumu par kompensācijām iesniegt atpakaļ Saeimai vēlreiz izskatīšanai, jo no savas puses varu piebilst, ka no sadarbības partnerorganizācijām ir ļoti liela interese un ļoti liela iespēja savākt līdzekļus šāda veida jautājumu risināšanai pietiekami bagātās kaimiņvalstīs. Taču neviens neparakstīsies ieguldīt līdzekļus, ja likums to negarantē. Nav vērts prasīt naudu, kamēr tas nav ierakstīts likumā, nav atrunāta procedūra, garantijas un saistības. Kamēr valsts to negarantē starptautiskās organizācijas un privātie ziedotāji naudu nedos.

A.Ozols

Pilnīgi piekrītu šai nostājai. Priekšlikums skatīt šo dokumentu kopumā. Naudas sadalījuma tabula, saskaņā ar iepriekšējo MKP sēdes protokolu, un jebkurā gadījumā MAF nolikuma projekts, kurš tika virzīts uz pagājušo MKP sēdi, paredzēja, ka MKP lemj par naudas sadalījumu likuma deleģējuma robežās. Lūgums uzskatīt šo kā orientējošu. Naudu nebūs iespējams dalīt, ja tās nebūs. Priekšlikums izteikt komentārus, kas mums būtu ļoti vajadzīgi MK sēdē, par naudas avotiem. Mums (ZM) vispieņemamākais likās tas variants, kur naudu ņem no konsolidētā PVN. Punkts 4.5. Mums tas šķiet pieņemams, jo tas ir neitrāls attiecībā pret visu nozari vertikālā virzienā - sākot no meža audzēšanas un beidzot ar produkcijas realizāciju. Otrkārt, tas pēc savas PVN veidošanās būtības ir uzkrājošs. Šis tika uzskatīts kā labākais, nenoliedzot to, ka arī tam piemīt trūkumi.

U.Rotbergs

Kāda ir nodokļu politika, kā to administrēt? Un jautājums, kas mani dara uzmanīgu, ir vajadzība pēc ārzemju investoriem, jo ir apņemšanās attiecībā uz ārvalstu investoriem nemainīt nosacījumus 10 gadus, izņemot, ja tas attiecas uz nodokļiem.

A.Plezers

Atbalstu punktu 4.2.

O.Žvagiņš

Iestājos pret punktu 4.3., kas nosaka iekasēt līdzekļus Meža attīstības fondā par katru nocirsto koksnes m³.

A.Domkins

Šī fonda būtība izslēdz uzņēmēju, taču iespējamie finansējumi paredzēti tikai no uzņēmēju naudas. Nav ņemta vērā pieredze, kā notiek šādu fondu veidošana citās valstīs - kāpēc uzņēmēji tur maksā naudu. Iebildums arī par vērtējumu, jo manā asociācijā man it kā jāpārstāv vidējie un mazie uzņēmēji, iznāk, ka lielie ir godīgi. Tas parādās konstatējumā punktos 4.1.2. un 4.1.3. vajadzētu pajautāt uzņēmējiem, par ko viņi būtu gatavi maksāt. Tas, ka nav iespējams savākt naudu no tā, ka tiek piedāvātas iespējas - tas nav īsti taisnība, jo citās valstīs šādi fondi eksistē no tā, ka ir kaut kādi mazi maksājumi no tā, ka cilvēkam dod iespēju taisīt savu biznesu. Pēc apspriedēm asociācijā un kopā ar citām asociācijām, varu teikt, ka punktā 4.2. ir minēta tā nauda, kas ir atņemta mežam un neiet atpakaļ. Atbalstu Plezera kunga priekšlikumu.

M.Strazds

Atbalstu Žvagiņa kungu. Un ir ļoti būtiski parādīt, kas maksātājam būs par to, ka viņš maksās, kaut vai simboliska nodokļu atlaide.

U.Rotbergs

Nav pieminēts brīvprātīgais maksājumu veids.

A.Slakteris

Fondā ziedojumu iespējas ir pilnīgi loģiskas. Man neliekas labs neviens no piedāvātajiem variantiem.

U.Rotbergs

Gribu atbalstīt Domkina kungu. Ir jāparāda, kas finansējuma devējam tiks dots pretī.

J.Birģelis

Ja MAF tiks balstīts uz brīvprātības principa, tad tas nebūs ilglaicīgs un prognozējams.

A.Cunskis

Ziedojumi nevar sastādīt pamatu. Jābūt nodefinētam mehānismam.

O.Žvagiņš

VMD ir speciālo ziedojumu fonds, kurā nauda tiek ziedota konkrētam mērķim, un tā tiek iztērēta konkrēti šim mērķim. Ziedotāji ir, un tāds ziedojumu fonds arī ir. Vai mēs gribam radīt ziedojumu fondu ārpus VMD, jo VMD nepretendē pats tērēt naudu. Tur ir visas nodokļu atlaides, kas pienākas, un tur ir līgums, kas paredz ziedotāja kontroli pār līdzekļu izlietojumu. Ja gribam radīt alternatīvu, tad to var darīt, ja gribam radīt ziedojumu fondu, tad tas jau ir.

U.Rotbergs

Ir jāatdala akadēmiskā izpēte. Pārējās programmas un izpētes lielā mērā būs atkarīgas no abām pusēm - no piedāvātāja pierādījuma ziedotājam, ka konkrētā programma viņam ir interesanta, un veicēji spēj to pierādīt. Vienīgā problēma ir akadēmiskā izpēte, kura reti kuram lielam uzņēmumam īstermiņā ir vajadzīga.

A.Domkins

Kur izlietot fonda līdzekļus, tas ir jālemj tiem, kas naudu dod, nevis to uzticēt sabiedriskajai domai. Jo liela uzņēmuma īpašnieks gribēs zināt, kur nauda tiks izlietota.

J.Birģelis

Turpinot Rotberga kunga teikto - šeit ir norādīta viena lieta, kur ir Latvijas līdzfinansējums priekšstrukturālajiem un strukturālajiem fondiem - tā ir 25% Latvijas nauda, lai varētu saņemt 75% Eiropas naudu. Šo naudu mēs ar ziedojumiem nekad nesavāksim. Pamatideja ir nozares attīstības programma un līdzfinansējums. Protams, ka katrs, kas ziedos, lems, kur šo naudu likt, bet šeit iet runa par valstiskajām interesēm.

U.Rotbergs

Varbūt var atdalīt šīs divas lietas. SAPARD ir objektīvs. Varbūt šis fonds ir jātur šī viena iemesla dēļ, lai varētu piesaistīt līdzfinansējumu no SAPARD. Jo te viss ir salikts kopā - akadēmiskā izpēte, SAPARD, tehniskie līdzekļi.

A.Ozols

Fonda pamatfilozofija ir tāda - īstermiņa programmas, kas var būt atraktīvas uzņēmējam vai konkrētai interešu grupai. Jautājums ir par to, ko nozare potenciāli varētu iegūt no starptautiskā līdzfinansējuma tas ir ES. Otrs ir - zinātne, ko mēs varam izdiskutēt atsevišķos semināros (IUFRO). Šobrīd ir vajadzīgs jūsu padoms, kā rīkoties Ministru kabinetā.

Sēdes turpinājums 2000.gada 23.novembrī, Rīgā.

Sēdi vada: Zemkopības ministrs A. Slakteris.

Piedalās:

Konsultatīvās padomes locekļi –A.Ozols, I.Baumanis, J.Birģelis, A.Cunskis, A.Domkins, E.Grandavs, H.Jordāns, V.Līdaka, J. Priednieks, A.Prodnieks, U. Rotbergs, M. Strazds, Ē. Zaķis, O.Žvagiņš;

B. Plezers – asociācija “Latvijas koks” (J.Biķa vietā);

E.Ozols - VAS "Latvijas valsts meži" (R.Strīpnieka vietā);

A.Nābels-Šneiders – ZM Meža politikas un stratēģijas departaments;

Nepiedalās: L. Līpiņš;

Preses pārstāvji: I.Jakaitis - laikraksts "Lietaskoks";

A. Lediņš – laikraksts “Meža Vēstis”;

Protokolē: A. Grasmane.

Darba kārtība:

1. Konceptija par Meža attīstības fonda izveidošanu (turpinājums no 20.novembra sēdes);
2. Citi jautājumi:
  - 2.1. Medījamo dzīvnieku fonda nolikums.
  - 2.2. Latvijas Ornitoloģijas biedrības un Latvijas Dabas fonda informācija;
  - 2.3. A.Zviedres kundzes vēstule;
  - 2.4. Eiropas mežu aizsardzības ministru konferences 3.ekspertu sanāksmes protokols;
  - 2.5. Meža nozares prioritātes starptautiskajai sadarbībai;
  - 2.6. Starptautiskās izglītības programma.

1. Konceptija par Meža attīstības fonda izveidošanu.

A.Ozols

Atgādinu, ka visi priekšlikumi par līdzekļu avotiem tika izteikti no MKP locekļu puses, un ZM nav sava varianta.

J.Birģelis

Izdevumu posteņu saraksts tika sastādīts balstoties uz ļoti daudziem pieņēmumiem, izņemot līdzfinansējumu SAPARD programmā. Nepieciešamie līdzekļi programmām ir ļoti aptuveni aprēķināti, lai redzētu, kādai summai vajadzētu būt MAFā, lai šis fonds varētu strādāt. Fonda izlietojumu noteiks nozares prioritātes.

A.Cunskis

Vajadzēt no valsts prasīt atpakaļ to, ko meža izstrādātāji ir iemaksājuši, tas ir, akcīzes nodokli.

A.Slakteris

Akcīzes nodoklis šķiet pieņemams, bet pretarguments ir administrēšana.

A.Domkins

Atbalstu Cunska kungu, jo nav noslēpums, ka zemnieki strādā mežā ar subsidētu degvielu un konkurē ar mežizstrādātājiem.

I.Baumanis

Atbalstu MAF veidošanu ar dotācijām no valsts budžeta. Līdz reformai nozare bija nodrošināta, pēc reformas nav nekā. VAS "LVM" veic regulārus maksājumus valsts budžetā, tātad tā nauda nekur nepazūd, tikai mēs neprotam sakārtot sistēmu tā, lai nauda atgrieztos mežā.

U.Rotbergs

Latvijā ir Vides aizsardzības fonds, kas ir ļoti līdzīga rakstura veidojums, un, kurš veidojas no dabas resursu nodokļiem. Tā kā meži arī ir nozīmīga vides sastāvdaļa, tad būtu jāpanāk, ka daļa no šīs naudas nonāktu MAFā.

M.Strazds

Ir nožēlojami, ka nozare, kas sastāda aptuveni 40% no valsts eksporta, nabago pēc naudiņas Meža attīstības fondam.

Ē.Zaķis

Priekšlikums par to, ka MKP lemj par nozares prioritātēm, bet fonda padome lemj par programmām. Pēc piedāvātā varianta mērķa auditorija orientēta uz privāto mežu īpašniekiem. Par ieņēmumiem - nolikumā varētu ierakstīt: līdzekļi, ko Latvijas un ārvalstu fiziskās un juridiskās personas iegulda fondā kopfinansējumā mežsaimniecības attīstības projektu īstenošanā. Tātad - ziedojumi un dāvinājumi, no fonda saimnieciskās darbības, no fonda iepriekšējā gada līdzekļu atlikumiem, procentu maksājumiem, soda naudas, no nelikumīgi iegūtajiem meža resursiem, no valsts pamatbudžeta, ja piekrītam, tad arī no akcīzes nodokļa, arī piedāvātie varianti 4.3. un 4.4.

A.Slakteris

Varam virzīt visus variantus, pieliekot klāt arī finansējumu no valsts budžeta.

A.Ozols

Ja ir kāds variants, kuram MKP nepiekrīt, tad to nevirzām.

A.Cunskis

Maksimālais, ko varam dot tālāk ir divi varianti. Jo lēmums ir jāpieņem nozarē kompetentiem cilvēkiem.

U.Rotbergs

Atbalstu Ozola kunga teikto. Priekšlikums noņemt variantu 4.3. Būtu loģiski pamatbudžetā iestrādāt līdzfinansējumu, kas piesaista citus resursus.

H.Jordāns

Atbalstu 4.2. un 4.3. Kategoriski nepiekrītu 4.5., 4.4., un 4.1.

A.Ozols

Punkts 4.4. ir visneitrālākis.

U.Rotbergs

MKP varētu ierosināt pārstrukturēt Vides fondu par Vides un meža fondu, iestrādājot tajā attiecīgās programmas. Tas ir viens eksistējošs veids, kā nauda tiek vākta.

A.Ozols

Varam akceptēt ideju par Vides fonda līdzekļu piesaistīšanu, taču mums ir jāatrisina šī lieta, jo tas ir Meža likuma deleģējums. Attiecībā uz budžetu, tajā nevar būt tikai tērējošās nozares, bet arī tās, kas ienes līdzekļus.

H.Jordāns

Tiekoties ar ekonomikas ministriju, mēs tikām iepazīstināti ar diviem projektiem, par kuriem mēs nezinām, un, kas skar meža nozares industriju, kurā kā konsultants un projekta vadītājs "Pricewaterhouse Coopers" un "Arthur Andersen" Ltd. Runa ir par projektu par kokmateriālu tirdzniecības centra izveidi Latvijā. "Pricewaterhouse Coopers" ir veicis pētījumu par koka industrijas nozari Latvijā. Te ir tas jautājums, kas mani visu laiku ir uztraucis - kaut kas ir Zemkopības ministrijā, kaut kas ir Ekonomikas ministrijā, bet tas nekādi neiet kopā.

U.Rotbergs

Priekšlikums beigt šo debati un vienoties par lēmumu. Izpildot Meža likuma deleģējumu viens ceļš ir valsts budžeta finansējums šinī fondā, otrs - noteikti procenti no Vides fonda naudas.

Nolēma:

Neatzīt nevienu no piedāvātajiem variantiem par pieņemamu. Par pieņemamu līdzekļu avotu Meža attīstības fonda finansēšanai atzīt valsts budžetu un noteiktus procentus no Vides aizsardzības fonda līdzekļiem.

2.1. Mediājamo dzīvnieku fonda nolikums. Ziņo A.Ozols.

O.Žvagiņš

Priekšlikums punktu 7.1. izteikt šādā redakcijā: dotācija no valsts pamatbudžeta, tai skaitā no valsts pamatbudžetā prognozētajiem papildu ienākumiem.

M.Strazds

Priekšlikums apsvērt iespēju ieskaitīt fondā līdzekļus no ārvalstu mednieku maksājumiem. Jautājums - uz kāda pamata tika izveidots fonda padomes sastāvs?

A.Ozols

Fonda padomes sastāvu sastādīja darba grupa.

M.Strazds

Priekšlikums fonda padomē iekļaut Latvijas Ornitoloģijas biedrības (LOB) pārstāvi, nevis kopīgu pārstāvi ar Tereoloģijas biedrību.

I.Baumanis

Vai fonda padomē nevajadzētu iekļaut arī meža izpētes speciālistu?

O.Žvagiņš

Zinātniekam padomē ir jābūt. Atbalstu arī priekšlikumu par ieņēmumiem no ārzemju mednieku maksām par atļaujām.

Ē.Zaķis

Uzskatu, ka fonda padomē ir jābūt arī privāto mežu īpašnieku pārstāvim.

M.Strazds

Piekrītu Zaķa kungam.

Nolēma:

Punktu 7.1. papildināt paredzot arī valsts pamatbudžetu kā līdzekļu avotu, kā arī ieņēmumus no ārzemju medību apliecībām. Medījamo dzīvnieku fonda padomē iekļaut LOB, VMZI "Silava" un privāto mežu īpašnieku pārstāvjus.

2.2.Latvijas Ornitoloģijas biedrības un Latvijas Dabas fonda informācija.

M.Strazds

Atbildi uz aicinājumu skaidrot jautājumu esmu sniedzis rakstiskā veidā, ko visi ir saņēmuši.

A.Slakteris

Neuzskatu, ka presē izvērstā debāte bija korekta.

M.Strazds

Piekrītu, ka informācija presē nebija tāda, kāda tā tika pasniegta preses konferencē. Jautājums ir par 81 gadu - šis skaitlis izriet no Latvijas valsts oficiāli publicētās statistikas.

O.Žvagiņš

Pieņemu skaidrojumu par žurnālistiem. Taču nepiekrītu, ka tā ir tikai žurnālistu vaina. Statistikas dati ir interpretējami, un Meža darbinieku biedrība to darīja neprecīzi. Ja atspoguļo faktus, tad ir jāatspoguļo visi fakti. Šie jautājumi ir jāizdiskutē MKP un tad ar kopīgu redzējumu jāiet pie preses.

J.Priednieks

Esam pārliecināti, ka stāvolis mežsaimniecībā ir kritisks. Gala lēmumi reizēm neatspoguļo darba grupas vairākuma viedokli. Koku ciršanas noteikumiem bija daudz kritisku piezīmju, turklāt tikām maldināti ar to, ka tie stāsies spēkā reizē ar dabas aizsardzības noteikumiem, taču tā nenotika. Ciršanas apjoms divas reizes pārsniedz to, ko var cirst. Ir jāmaina Meža likums vai jāsamazina ciršanas apjoms valsts mežos, lai saglabātu resursu pieejamību ilgākā laika periodā.

A.Ozols

Šī saruna būs gara. Priekšlikums šoreiz tikai uzklaut viedokļus.

J.Birģelis

Priekšlikums organizēt semināru, kurā būtu pārstāvētas visas puses un savu viedokli pamatotu ar skaitļiem un faktiem.

O.Žvagiņš

Priekšlikums to rīkot janvārī.

Nolēma:

Janvārī rīkot semināru par meža nozares stāvokli Latvijā.

Citi jautājumi. Ziņo J.Birģelis.

MKP locekļiem ir izdalīti materiāli, no kuriem daži ir informatīvi, bet dažiem būtu nepieciešami priekšlikumi.

A.Ozols

Priekšlikums MKP locekļiem divu nedēļu laikā iesūtīt priekšlikumus atbildei uz Zviedres kundzes vēstuli un papildinājumiem tabulai par meža nozares prioritātēm starptautiskajai sadarbībai. Aicinu iepazīties ar Ministru konferences par mežu aizsardzību Eiropā protokolu, jo būs vajadzīgs viedoklis, kā meža nozarei strādāt.

Nolēma:

MKP locekļi divu nedēļu laikā iesūta priekšlikumus atbildei uz Zviedres kundzes vēstuli un papildinājumiem tabulai par meža nozares prioritātēm starptautiskajai sadarbībai.

Zemkopības ministrs

A.Slakteris

Protokolēja

A.Grasmane